L-EWWEL HADD TAR-RANDAN (2019) INTI TAF MIN INT?

Contributed by Frans Galea
Saturday, 09 March 2019

Din
hija il- Liturgija l-ewwel Hadd tar-Randan (2019) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Ir-Randan isej'ilna
g'all-konver|joni. Din il-kelma
“konver|joni” nisimg'uha 'afna imma hi aktar profonda milli wie'ed ja'seb. Mhix kwistjoni li naqtg'u xi vizzju biss jew
in|idu xi g'emejjel tajba u nitolbu xi ftit iktar. Konver|joni serja tibda l-ewwel nett biex dak
li jkun jibda jag'raf lilu nnifsu; jinduna min hu fid-Dawl tal-Ispirtu
s-Santu. A'na lkoll ninsabu ngannati
dwarna nfusna. Billi drajna f’ambjent
'afna legalista u moralista, fejn is-salvazzjoni tiddependi minn dak li nag'mel
jien, jekk inkunx tajjeb jien, jekk ng'addix mill-e|ami jien, allura nib|g'u
in'arsu lejn il-verità li skont l-A'bar it-Tajba hi li l-ebda bniedem ma hu
!ust quddiem Alla. Ebda bniedem ma
jist'oqqlu jid'ol fis-Saltna. A'na lkoll
ninsabu fl-istess dg'ajsa tal-'alliel “it-tajjeb” (li ma kien tajjeb xejn!), li
sab is-salvazzjoni, 'atafha, iggranfa mag'ha g'ax 'ares lejn l-imsallab ta’
ma!enbu u, bi Grazzja divina, emmen li l-&ajja ta’ Dejjem tieg'u tiddependi
mill-merti ta’ dak l-imsejken inno enti.
Kienet il-Fidi fil-Persuna ta’ esù Kristu li salvat lil dak il-midneb
fl-a''ar nifsijiet ta’ &ajtu.

Imma a'na ttrenjati na'sbu
li kollox jiddependi minna. G'alhekk
nit'awdu meta nxommu l-medjokrità spiritwali tag'na. Il-fatt hu li jien kaxxa mag'luqa g'alija
nnifsi; qiesni bir fond u mudlam li niddejjaq in'ares !o fih; anzi nib|a’
ninfed id-dlam tieg'u. Il-verità tnigge|
lil kul'add, imma jekk il-Mulej irid li jiena u inti nsiru nafu lilna nfusna,
il-mard !ewwieni tag'na, in-natura mwaqqa’ li writna minn Adam, dan mhux biex
naqtg'u qalbna.

Mur obsor! Alla hu M'abba u l- enna kollha tibki jekk xi
'add minna jintilef. Imma Hu jrid
ifejjaqna u a'na lkoll qiesna boloh li nafu li hemm mard spiritwali mo'bi fina
imma meta nersqu lejn it-tabib tag'na li hu Kristu, nuruh biss subg'ajna
|-|g'ir ta’ saqajna li lqatnih ma’ !ebla, meta l-verità hi li lkoll g'andna
“cancer” spirtiwali. Kif se jfejjaqna
l-Mulej jekk na'bulu dnubna? Fejn hi
l-indiema u x-xewqa tal-fejqan jekk “nistabru” bl-i|balji ta’ 'addie'or u
ni!!udikaw lil 'addie'or g'ax meta jidher dnub 'addie'or jin'eba tag'na? Imma hu jaf a'na min a'na; jaf l-ingann
tag'na fuqna nfusna u b’'afna mog'drija jippre|entalna waqtiet li jg'inuna,
b'al dan ir-Randan.

Alla 'eles lil I|rael
mill-jasar tal-E!ittu billi wettaq 'afna g'e!ubijiet. Imma Hu kien jaf li jekk dan il-poplu ra
'afna sinjali kbar u kien ja'seb li jemmen f’Alla, ma kien jemmen xejn. Kellu ti lieqa ta’ reli!jo|ità naturali li
kien ja'sibha Fidi. X’jag'mel Alla? Jo'or!u fid-de|ert. Imma!ina mijiet ta’ eluf ta’ r!iel, nisa u
tfal, biex ma nsemmux il-bhejjem li kellhom, iterrqu fid-de|ert, mhux g'al
!img'a, lanqas g'al xahar jew sena, imma g'al erbg'in sena. Dan fih innifsu di!a hu fenomenu
storiku. &add ma jista’ jg'ix dak
i|-|mien f’art xag'rija b'alma hu d-de|ert tas-Sinaj fejn la hemm ikel u lanqas
ilma, u fejn l-annimali u qtajjiet ta’ 'allelin minn dejjem kienu jkunu g'assa
biex jaqb|u fuq xi 'add li jillarga wara l-o'rajn.

G'alfejn dan kollu, meta Alla,
kif 'are! lil dan il-poplu minn ta't idejn l-aqwa potenza ta’ dak i|-|mien,
seta’ jda''lu malajr fl-Art li kien weg'du?
Alla 'are! lil I|rael fid-de|ert biex hemm jinduna hu min hu. L-esperjenza twila tad-de|ert g'almet lil
I|rael li hu mhux veru li kien jemmen f’Alla.
Il-Fidi li 'aseb li kellu kienet kollha fantasija. Mhux kwistjoni li temmen xi veritajiet, xi
dommi, jew tirra!una u tg'id li bil-fors je|isti Alla g'ax allura minn fejn !ie
dan il-'olqien kollu ta’ madwarna. Din
hi ti lieqa ta’ Fidi. Lanqas it-tag'lim
wa'du mhu bi||ejjed. I|rael g'araf li
quddiem it-tbatija ma kellux fidu ja f’Alla.
Malli ma sabux ilma 'asbu li Alla kien raqad, insihom, forsi ma
je|istix, wara kollox. Malli missier
kien jisma’ lil uliedu jibku bil-g'atx u bil-g'ejja tal-vja!!, kien i'ares ’il
fuq u jimtela’ b’dubji jekk f’dak il-ba'' tal-ispazju je|istix Xi &add. G'ax forsi, g'andu mnejn li l-'ru!
tag'hom
mill-E!ittu kien kollu xorti tajba; forsi l-ba'ar inferaq b’kumbinazzjoni, b’xi
fenomenu naturali.

Insomma, it-tbatija
tad-de|ert kienet salib g'al I|rael li !ag'litu jidneb kontra l-Fidi li 'aseb
li kellu. Meta Mosè g'eb g'al erbg'in
jum fuq il-muntanja, 'asbuh miet u ppanikjaw.
Jekk dan il-bniedem !ust inqered ukoll, allura fejn hu Alla? X’sens g'andu kollox? G'alfejn ninsabu f’dan id-de|ert wa'xi? X’qed nag'mlu hawn? U jekk Alla ma je|istix, min se ja'seb fina? Tafu x’g'amlu? Ivvintaw Alla! G'amlu g'o!ol tad-deheb u riedu jmorru lura

lejn il-jasar tal-E!ittu! Din li
jivvinta l-allat hi xi 'a!a naturali g'al kull wie'ed minna. Hi risposta profonda u psikolo!ika 'afna
tal-bniedem li j'ossu kejken quddiem l-enormità ta’ dak li jista’ ji!rilu.

I|rael tg'allem jemmen
wara erbg'in sena li fihom induna li saqajh qatt ma ntef'ulu bil-mixi, 'wej!u
ma tkeddewx fuq dahru, u 'add minnhom ma miet bil-g'atx jew bil-!u'.

Anke mag'na Alla jag'mel
l-istess pro ess. Lil kull we'ed minna
Hu jo'or!u fid-de|ert e|istenzjali tieg'u biex hemm ilaqqag'na mal-verità
tal-faqar ta’ Fidi li g'andna, mad-dnub tas-suspett li kull wie'ed g'andu dwar
l-Im'abba ta’ Alla, mal-irvell tad-de|ert.
Id-de|ert jista’ jkun |wie! li tfarrak, tfal li jiddi|appuntawk, paga li
ma tla''aqx mal-'ajja, marda li qed tifnik, xog'ol li mhux g'al qalbek, xi 'add
li qed jag'millek 'ajtek infern, il-karattru stess tieg'ek li j|ommok
lura... Kul'add g'andu d-de|ert tieg'u
fejn i'ossu mhedded, fejn i'oss il-b|onn ta’ Alla imma jiskopri s-skiet ta’
Alla u jisma’ biss it-tixwix tax-xellej li jg'idlu: “I'obbok Alla! Ara kemm i'obbok! Fejn hu issa?
Jaqaw raqad? Jew dak li smajt
fuqU hu kollu stejjer tal-qassisin? Isa,
solvi l-problemi li g'andek jekk g'andek il-'ila!”

Id-de|ert jikxef
il-verità. I|rael dineb bi tliet dnubiet
partikulari, g'ax hemm tliet !ibdiet, passjonijet tal-bniedem. Anke Kristu kien ittentat bihom. U anke a'na.

I|rael bata l-!u'. Kristu bata l-!u' meta 'are! fid-de|ert hu
wkoll, anzi kien l-Ispirtu s-Santu 'adu fid-de|ert biex jitqabad mall-!ibdiet
imdallma ta’ kull bniedem. It-tentazzjoni
tal-'ob| hi kbira. It-theddid
tal-insigurtà tal-'ajja, g'ax il-'ob| ifisser li jkollok biex tg'ix. Jekk ma tikolx, tmut. Il-bniedem jib|a’ mit-tbatija u jrid
jassigura ru'u. Kif? Bil-flus! Il-flus, g'al 'afna, huma sigurtà
tremenda. Id-dinja timxi bl-ener!ija
tal-flus. Kollox isir g'all-qlig'. Il-'ni|rijiet kollha tal-bniedem, il-gwerer
kollha, id-droga, il-prostituzjoni, l-in!ustizzji... dawn kollha jse''u g'ax
fid-dinja hawn din l-insigurtà, it-theddid tal-prekarjetà li ti!i mmansata (ming'alina)
bil-flus: “U jekk ni!i fil-b|onn, min se jie'u 'siebi?”

G'alhekk lil uliedna
ng'abbuhom bi pressjoni u tensjoni biex jirnexxu, “biex ma ji!u b|onn 'add”.
Min se jifhem lil Kristu meta Hu jwie!eb lit-tentatur “Hemm miktub li
l-bniedem mhux bil-'ob| biss ig'ix” (Lq. 4, 4).
Din hi verità mo'bija minn g'ajnejn 'afna. Kull bniedem suppost jiskopri li tassew mhux
il-flus kollox, imma min jemmnu dan tassew?

Madwarna naraw sinjuruni li mhux vera li skoprew it-triq tal-fer'. Kull !ing'a tisma’ fl-a'barijiet li xi persuna mag'rufa qatlet ru'ha b’idejha, u a'na ng'idu, “Imma x’kien jonqsu? Kellu kollox! Kellu l-miljuni!”

It-tieni tentazzjoni hi t-tentazzjoni tal-Istorja. I|rael !ie ttentat li ma jemminx li l-Istorja li Alla kien qed jippre|entalu fid-de|ert kienet Storja ta’ M'abba. Ma rax sens fl-Istorja. Din hi t-tra!edja ta’ kull wie'ed minna. Din hi l-kri|i tal-Fidi. Li kieku kull wie'ed minna jinag'talu - ans li jsir Alla g'al 'ames minuti, kollha kemm a'na nibdlu l-Istorja, nikkore!u l-Pjan li Alla fassal g'alina! Fil-fond ilkoll na'sbu li Alla |balja!

Lil Kristu x-xitan jg'idlu: “Issa int min se jemmnek li int il-Messija? Bi a ta’ iben mastrudaxxa minn ra'al minsi, bla skola, minn familja baxxa. Kun af li Storja kerha hemm tistenniek! Imma jekk Missierek jag'mel xi miraklu enormi, din l-Istorja tkun tista’ tbiddilha. Missierek i'obbok, le? U Hu jista’ kollox! Per e|empju, aqbe| minn fuq il-bejt tat-Tempju fl-aqwa tas-Sibt meta jkun fgat bin-nies, u g'id lil Missierek i|omm il-Kelma li hemm f’Salm 91 li ma ji!rilek xejn, u tara kif kul'add jibda jg'ajjat li l-Messija wasal. Hallelujah! U l-Istorja tieg'ek issir su ess kontinwu.
Su ess! Su ess! Su ess!”

Din tentazzjoni fina 'afna. &afna nies jitilfu l-Fidi propju min'abba t-tixwix ta’ satana dwar l-Istorja li jkunu g'addejjin minnha. Ix-xitan jibda jirra!una mag'na: g'alfejn g'andek tbati; g'alfejn din l-Istorja? Jekk Alla j'obbok g'ax ma jirran!alekx kollox? Jekk tassew i'obbok... Jew ma je|isti xejn? U hekk il-bniedem jispi a vittma. Darba Kristu lis-Samaritana jg'idilha li waslet is-sieg'a li fiha jidhru dawk li jaduraw lill-Missier fl-Ispirtu u l-Verità. (ara w. 4, 23). X’inhi din il-qima? Hija l-Fidi li tag'mel li l-bniedem ifa''ar lil Alla u jafda fih anke meta l-affarijiet materjali sejrin mill-'a|in g'all-ag'ar! Din hi l-Fidi vera li tinfired mir-reli!jo|ità li tiddependi minn kif tkun sejra l-Istorja.   esù jirrispondi li wie'ed m’g'andux i!arrab lil Alla imma j'alliH ja'dem Hu l-Istorja.
Il-Misteru tal-G'id: l-ewwel id-dlam imbag'ad id-Dawl; l-ewwel it-tbatija imbag'ad il-Glorja.

Hi 'a!a tal-g'a!eb kif ix-xitan jistedinna li nag'tuh qima b'ala alla! Ix-xitan minflok Alla! Dan jidher fit-tielet tentazzjoni. Ara ta'seb li din hi xi 'a!a ta’ barra minn hawn. Wie'ed fikosofu qal li l-bniedem hu dik il-'lejqa li l-'in kollu tivvinta l-idoli. Il-bniedem g'andu

spinta naturali enormi lejn ir-reli!jo|ità u sikwit din, flok tipprojjetah lejn
Alla l-veru, tg'inu jivvinta tant affarijiet li minnhom jitlob il-&ajja. Dawn jistg'u ikunu 'wejje! tajba
b'all-familja, is-sa''a, ix-xog'ol, il-'biberija, il-fama tajba, xi
passatemp... anke opri tajba! Meta
wie'ed dawn l-affarijiet flok jag'ti glorja lil Alla bihom, jibda jinbena hu
bihom u jsir supperv min'abba fihom, u jpo!!ihom qabel Alla, dawn isiru allat
foloz. Imbag'ad hemm id-dnub, il-vizzji,
ix-xe''a u l-kilba g'al-flus, i|-|ina, l-g'atx g'all-poter akkost ta’
kollox... Satana sa'ansitra jittanta lil
 esù bl-idolatrija!!! Hu ttanta lil
I|rael fid-de|ert u fl-g'o!ol li 'olqu huma kien hemm satana.

Interessanti kif esù
dejjem jag'laq 'alq ix-xitan billi jikkwotalu l-Iskrittura. Il-Bibbja hija arma li tkexkex lill-g'adu u
t'arrbu. Ma nistg'ux nibqg'u Insara
tal-Knisja biss. Dan ir-Randan g'andna
nersqu lejn il-Kelma ta’Alla iktar u nirriflettu fuqha, almenu fuq il-Van!eli.

Il-Litur!ija tal-Qari
tal-Ewwel &add tar-Randan.

L-Ewwel Qari: Dewteronomju
26, 4-10.

Mosè kellem lill-poplu u qal: “Il-qassis
imbag'ad jilqa' minn idejk il-qoffa, u jqeg'edha quddiem l-artal tal-Mulej,
Alla tieg'ek. Inti
mbag'ad tg'id hekk quddiem il-Mulej, Alla tieg'ek:

'Missieri
kien minn Aram, ji!!erra minn post g'al ie'or; mbag'ad ni|el l-E!ittu u g'ammar
hemm. {g'ir kien l-g'add ta' niesu, i|da hemmhekk sar poplu kbir, qawwi u
kotran. L-E!izzjani
'aqruna, g'akksuna, g'abbewna b'xog'ol iebes; imma
a'na g'ajjatna lill-Mulej, Alla ta' missirijietna, u l-Mulej sama' l-g'ajta
tag'na, ra t-tg'akkis u t-tbatija u d-dwejjaq tag'na, u 'ari!na l-Mulej mill-E!ittu, b'id qawwija, bi drieg'
merfug', b'bi|a' kbir, b'sinjali u b'g'e!ubijiet, u da''alna f'dan il-post, tana din l-art, art tnixxi
'alib u g'asel.

U
issa, ara, jiena !ibt l-ewwel frott ta' l-art li tajtni int, Mulej.' U int

tqieg'du quddiem il-Mulej, Alla tieg'ek, u tadura lill-Mulej, Alla tieg'ek.

Salm Responsorjali:
Salm 91

Ritornell: Kun mieg'i, Mulej, fid-dwejjaq.

Int li tg'ix g'all-kenn ta' l-G'oli,

li tg'ammar g'ad-dell ta' dak li jista' kollox,

g'id lill-Mulej:

"Kenn tieg'i u qawwa tieg'i int,

Alla tieg'i, jien fik nittama."

Ebda deni ma ji!rilek,

ebda 'sara ma tersaq lejn darek.

G'ax l-an!li tieg'u hu jibg'atlek,

u j'arsuk fi triqatek kollha.

Fuq idejhom jerfg'uk,

li ma ta'batx ma' xi !ebla ri!lek.

Fuq l-iljun u l-lifg'a int timxi,

fer' ta' ljun u serp int tirfes.

La t'abbeb mieg'i, jien ne'ilsu;

la g'araf ismi, jiena n'arsu.

Hu jsejja'li, u jiena nwie!bu;

mieg'u nkun fid-dwejjaq tieg'u,

ne'ilsu u nerfag'lu !ie'u.

It-Tieni Qari: Rumani 10,
8-13.

&uti: Xi tg'id l-Iskrittura?

"Il-kelma
qieg'da 'dejk,

f’fommok u
f’qalbek”;

ji!ifieri, il-kelma
tal-fidi li a'na nxandru. G'ax jekk inti tistqarr b'fommok,
" esù hu l-Mulej", u temmen b'qalbek li Alla qajjmu mill-imwiet, inti
ssalva. Wie'ed jemmen
f'qalbu biex ikollu l-!ustizzja u jistqarr b'xufftejh biex ikollu
s-salvazzjoni.

L-Iskrittura tg'id,
"Kull min jemmen fih ma jintilifx." Ma hemmx g'aļla bejn Lhudi u Grieg; hu s-Sid ta'
kul'add u g'ani ma' dawk kollha li jsejj'ulu. G'ax kull min isejja' isem il-Mulej isalva.

Evan!elju: Luqa 4, 1-13.

F’dak i|-|mien :
 esù, mimli bl-Ispirtu s-Santu, ra!a' lura mill- ordan u l-Ispirtu 'adu
fid-de|ert. Hemm g'al erbg'in jum esù kien im!arrab mix-Xitan.
Matul dawk il-jiem ma kiel xejn; u mbag'ad, meta g'addew dawk il-jiem, 'adu
l-!u'.

U x-Xitan qallu:
"Jekk inti Bin Alla, g'id lil din il-!ebla ssir
'ob|." Wie!bu esù: "Hemm miktub li 'l-bniedem mhux
bil-'ob| biss jg'ix.' " Mbag'ad ix-Xitan 'adu fl-g'oli u wrieh
is-saltniet tad-dinja kollha f'daqqa. Qallu x-Xitan: "Nag'tik
is-setg'a fuq dawn kollha, bil-glorja tag'hom ukoll g'ax hija ng'atat lili, u
jiena nag'tiha lil min irrid. Jekk tinxte'et quddiemi tag'tini qima,
kollha tieg'ek tkun."   esù wie!bu u qallu: "Hemm miktub,

‘Lill-Mulej Alla tieg'ek tag'ti qima,

u lilu biss taqdi.’ ”

Mbag'ad ix-Xitan 'adu
 erusalemm, qieg'du fuq il-qu ata tat-tempju, u qallu: "Jekk inti
Bin Alla, inxte'et minn hawn g'al isfel. G'ax hemm miktub li

‘Lill-an!li tieg'u jordnalhom

biex jie'du 'siebek sewwa,’

u
li fuq idejhom jerfg'uk,

'alli ma ta'batx ri!lek ma’ xi !ebla.’ ”

Wie!eb esù u qallu:
"Jing'ad, 'I!!arrabx lill-Mulej Alla tieg'ek.'

Mbag'ad ix-Xitan meta temm
dan it-ti!rib kollu, telaq minn 'dejh sa ma jasal il-waqt.